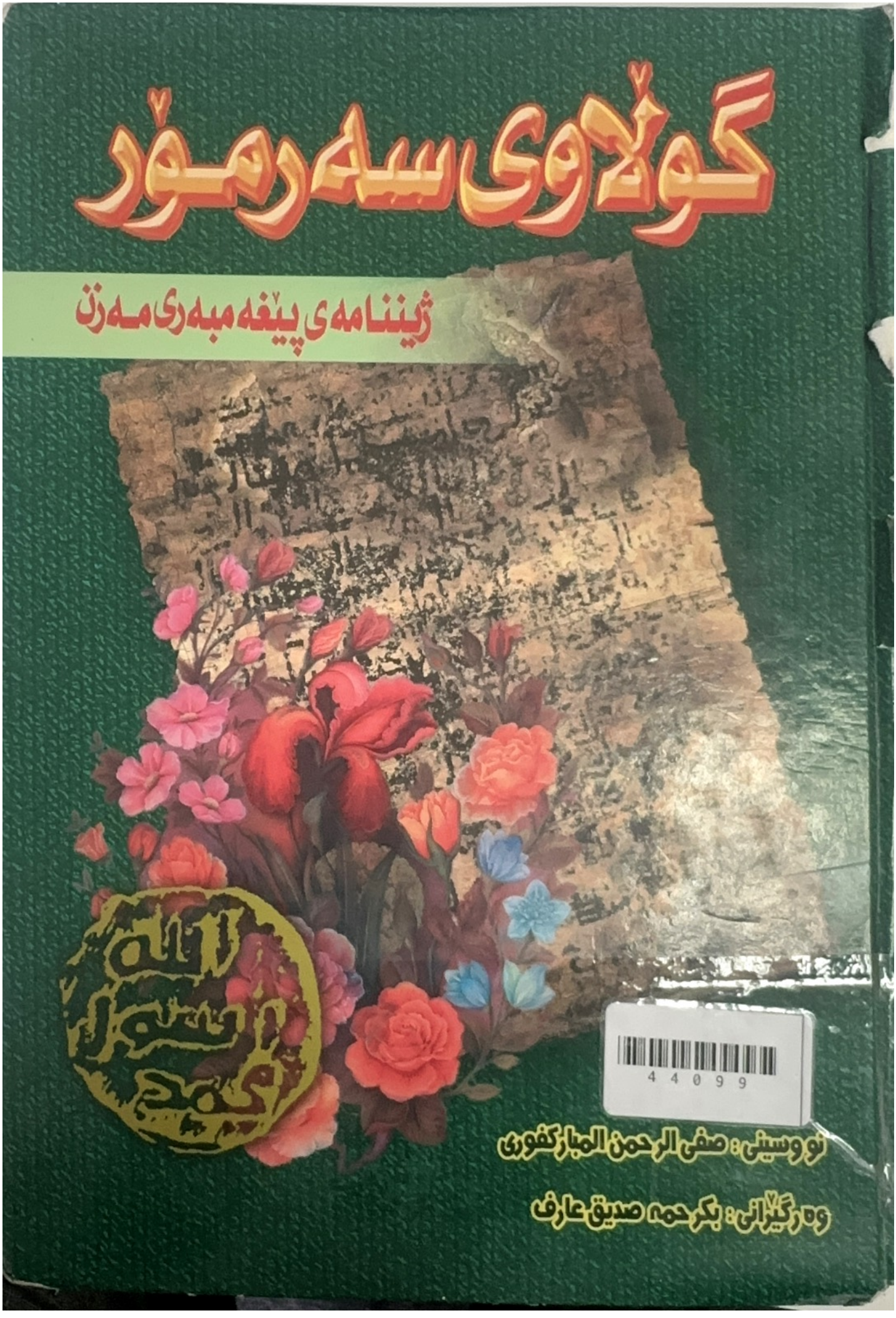
گوڵەوی سەرمۆر

ژینامەی پێغەمبەری مەزن

44099

نووسینی: صفی الرحمن المبارکفوری

وەرگێڕانی: بکر حمە صدیق عارف

Preview sample - page 1 of 14 - Soran University Academic Digital Library

Mubarak Puri, Safiat - Rahman
مبارک فوری، صفی الرحمن، ۱۹۴۳-
گولاوی سەرمور / نووسینی صفی الرحمن المبارکفوری؛ وەرگیراتی بکرحمه صدیق عارف..
تهران: احسان، ۱۳۸۶.
۶۱۳ ص.
ISBN 978-964-356-150-5
چاپ پنجم: ۱۳۸۶.
عنوان اصلی: الرحیق المختوم.
کتابنامه به صورت زیرنویس.
۱. محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق.-- سرگذشتنامه. ۲. اسلام -- تاریخ -- از آغاز تا ۴۱ ق. الف. عارف، بکر محمد صدیق، مترجم، ب. عنوان. ج. عنوان: سیره رسول الله (الرحیق المختوم).
BP ۲۲/۹/م۲ر۳.۴۷ ۲۹۷/۹۳
۱۳۸۶
کتابخانه ملی ایران
۸۲-۴۰۰۴۵م

گولاوی سەرمور (ژیاننامەی پێغەمبەری مەزن)

● نووسینی: صفی‌الرحمن المبارکفوری
● وەرگێڕانی: بکرحمه صدیق عارف
● بلاوکار: نەشری نیحسان
● تیراژ: ۵۰۰۰ دانه
● چاپی: پەنجەم ـ ۲۰۰۷
● چاپخانه: مەهارت - تاران
● ژمارەی نێونەتەوایەتی: ISBN:978-964-356-150-5/۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۱۵۰-۵

نەشری نیحسان

فروشگاه شمارهٔ ۱: تهران - خیابان انقلاب - روبروی دانشگاه - مجتمع فروزنده - شمارهٔ ۴۰۶ - تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴
فروشگاه شمارهٔ ۲: تهران - خیابان ناصر خسرو - کوچه حاج نایب - شمارهٔ ۳۳ - تلفن: ۳۳۹۰۲۷۵۰

Preview sample - page 2 of 14 - Soran University Academic Digital Library

فەرهەنگۆکی کتێبەکە

لاپەرە

بابەت

٣ .....
وتەی بەڕێز شێخ موحەممەد عەلی حەرەکان ٧
وتەی نووسەر .....

جێگەوتەی عەرەب و تێرەکانی

٩ .....
شوێنی عەرەب ١٠
تێرەکانی عەرەب ١٧
حوکمداریی و میرنشینایەتی لەناو عەرەبدا ١٨
مەلیکی یەمەن ٢١
مەلیکی حیرە ٢٣
مەلیکی شام ٢٤
میرنشینی لە حیجازدا ٣١
فەرمانڕەوایی لە ناوچەکانی تری عەرەب نشیندا ٣٢
بارودۆخی سیاسی ٣٣
ئایینەکانی عەرەب ٤٢
بارودۆخی ئایینی .....

چەند دیمەنێک لە کۆمەڵگای عەرەبی

٤٣ .....
سەردەمی نەفامیی ٤٣
بارودۆخی کۆمەڵایەتی ٤٦
بارودۆخی ئابووری ٤٧
ڕەوشت .....

ڕەچەڵەکی پێغەمبەر ﷺ و بنەماڵەکەی

ڕەچەڵەکی پێغەمبەر ﷺ ٥٠
بنەماڵەی پێغەمبەرێتی ٥١
لە دایك بوون و چل ساڵ پێش پێغەمبەرێتی ٥٨
لە دایك بوون ٥٨
لەناو (بنی سعد)دا ٥٩
بەرەو دایکە بەسۆزەکەی ٦٢
بەرەو لای باپیرە سۆزدارەکەی ٦٢
بۆ نامێزی مامە بە بەزەییەکەی ٦٣
داوای باران بارینی پێ دەکەن ٦٣
بوحەیرانی ڕاهیب ٦٤
جەنگی فوججار (الفجار) ٦٤
پەیمانی (فضول) ٦٥
ژیانی کۆڕەوەری ٦٦

Preview sample - page 3 of 14 - Soran University Academic Digital Library

خوازبینی خەدیجە (رەزای خوای لێ بێت) ٦٦
باسی ئەنسالی گایەو کێشەی ئاوبژیوانیەکە ٦٨
ئایینامەیەکی خوای پێش بوون بە پێغەمبەر ﷺ ٧٠
لەشکەوتی (حەرا و) و سێبەری پێغەمبەرایەتی و پەیامی ئاسمان ٧٢
جبریل ﷺ بە نیگاوە دادەبەزێت ٧٣
پچڕانی وەحی ٧٣
جبریل جارێکی تر وەحی دەهێنێتە خوارەوە ٧٧
چەندێک باسێک لە ڕووکردنەوەی پەشەکانی وەحیدا ٧٧
فەرمانی بانگەوازکردن بۆلای خزاوبلد ، پاسەکانی ٧٨
ڕۆل و قۆناغەکانی بانگەواز ٨٠
..... ٨٢

قۆناغی یەکەم:
جیهادی بانگەواز
سێ ساڵ بەسەر بانگەوازی نهێنیدا

لەوەی یەکەم .....
نوێژ ٨٥
هەوالەکە بە سەرجەمیی دەگاتە قوڕەیش ٨٧
..... ٨٨

قۆناغی دووەم:
بانگەواز بەناشکرا
یەکەم فەرمانی .. ناشکرا کردنی بانگەواز

بانگەواز لەنێو خزماندا ٩٠
لەسەر کێوی سەفا ٩٢
بەدەنگی بەرز گوتنی حەق و دژکاری موشریکان ٩٣
شاندێکی قوڕەیش بۆ لای ئەبو تالیب ٩٤
لە نجوومەنی ڕاوێژکاریی ڕێگە گرتن لە حاجیان بۆ گوێ نەگرتن لە بانگەواز ٩٤
چەند شێوازێکی بۆ ڕووبەڕووبونەوەی بانگەواز ٩٧
لەشکە نجەدان ١٠٠
مالەکەی ئەرقەم ١٠٨
کۆچی یەکەم بەرەو حەبەشە ١٠٩
داوێکی قوڕەیش بۆ کۆچکەرانی حەبەشە ١١٢
قوڕەیش هەڕەشە لە (ابوطالب) دەکات ١١٥
جارێکی تر قوڕەیش لەبەردەم (ابوطالب)دا ١١٦
بیرۆکەی ستەمکاران بۆ لەناوبردنی پێغەمبەر ﷺ ١١٦
موسوڵمان بوونی (حەمزە) ﷺ ١١٩
موسوڵمان بوونی (عومەری کوڕی (خەطاب) ﷺ ١٢٠
نوێنەری قوڕەیش لەبەردەم پێغەمبەری خوادا ﷺ ١٢٥

Preview sample - page 4 of 14 - Soran University Academic Digital Library

(نەبو طالب) (بەنی هاشم) و (بەنی عبدالمطلب) کۆ دەکاتەوە ١٢٧
پەیوەندی دابڕینی گشتی ١٢٨
پەیمانناممەی ستەم و دەست درێژی ١٢٨
سێ ساڵ لە شیوی (ابو طالب) دا ١٢٩
هەڵوەشاندنەوەی پەڕەی پەیمانەکە ١٣٠
دواین شاندی قوڕەیش بۆ لای (ابو طالب) ١٣٢

ساڵی ماتەمینی

کۆچی دوایی نەبو طالب ١٣٤
دوا ماڵئاوایی (خدیجە) ١٣٥
دابارینی خەمەکان ١٣٦
خوازبێنی (سودە)ی کچی (زمعە) ١٣٧
هۆیەکانی دان بەخۆدا گرتن و دڵ قایم بوون ١٣٧

قۆناغی سێیەم:

بانگەوازی ئیسلام لە دەرەوەی مەککە

پێغەمبەر ﷺ لە (طائف)دا ١٤٧
بانگ کردنی خێڵ و تاکەکان بۆ ئیسلام ١٥٢
نەو خێلانەی باسی ئیسلامی بۆ کردن ١٥٢
نیماندارانی خەڵکی مەککە ١٥٣
شەش شنەبای فێنک لە خاکی (یەپریب)ەوە ١٥٨
خواستنی (عائیشە) لەلایەن پێغەمبەرەوە ﷺ ١٦٠
شەوڕەوی و بڵند بوونەوە ١٦٠
بەیعەتی عەقەبەی یەکەم ١٦٧
نوێنەری ئیسلام لە مەدینەدا ١٦٨
سەرکەوتنێکی کەم وێنە ١٦٨
بەیعەتی عەقەبەی دووەم ١٧١
{ سەرەتای گفتوگۆ لێکدانەوەی (العباس) بۆ مەترسی بەرپرسیارێتیەکە } ١٧٢
بەندەکانی بەیعەتەکە ١٧٣
جەخت کردنەوە لەسەر مەترسیدارێتی بەیعەتەکە ١٧٤
بەستنی بەیعەتەکە ١٧٥
دوانزە نەقیبەکە ١٧٥
نەقیبەکانی خەزرەج ١٧٥
نەقیبەکانی نەوس ١٧٦
فێڵبازێك پەیماننامەکە ناشکرا دەکات ١٧٦
نامادەگی نەنسارەکان بۆ لێدانی قوڕەیش ١٧٧
قوڕەیش نارەزایی دەردەبڕێت بۆ سەرۆکەکانی (یثرب) ١٧٧

Preview sample - page 5 of 14 - Soran University Academic Digital Library

دڵنیا بوونی هەواڵەکە لای قوڕەیش و ڕاوەدونانی بەیعەتدەران ١٧٨
سەرەتاکانی کۆچ ١٧٩
لە (دار الندوە) (پەرلەمانی قوڕەیش) ١٨٢
قسەوباسی پەرلەمانی و یەکدەنگی لەسەر بڕیارێکی زاڵمانە بۆ شەهیدکردنی پێغەمبەر ﷺ ١٨٤
کۆچکردنی پێغەمبەر ﷺ ١٨٥
گەمارۆدانی ماڵەکەی پێغەمبەر ﷺ ١٨٦
پێغەمبەر ﷺ ماڵەکەی بەجێ دەهێڵێت ١٨٧
لە ماڵەکەوە بۆ نەشکەوت ١٨٨
لەناو نەشکەوتدا ١٨٨
کەوتنەڕێ بەرەو مەدینە ١٩٠
دابەزین لە (قباء) ١٩٦
چوونە ناو مەدینە ١٩٨

ژیان لەناو مەدینەدا

قۆناغی یەکەم:

بارودۆخی نەو کاتەی مەدینە لەکاتی کۆچکردنەکەدا ٢٠١
بنیاتنانی کۆمەڵگایەکی نوێ ٢٠٩
بنیاتنانی مزگەوتی پێغەمبەر ﷺ ٢١٠
بە برا کردنی موسوڵمانانەکان ٢١١
بەڵگەنامەی هاوپەیمانێتی ئیسلامی ٢١٣
کاریگەری هۆ دەروونیەکان لە کۆمەڵگادا ٢١٥
پەیماننامەیەک لەگەڵ جولەکەدا ٢١٨
بەندەکانی پەیماننامەکە ٢١٩
خەباتی خوێناوی شەڕ فرۆشتنی قوڕەیش بە موسوڵمانەکان لەدوای کۆچەوە ٢٢٠
پەیوەندی کردنیان بە (عبدالله)ی کوڕی (ابی) یەوە ٢٢١
ڕاگەیاندنی ڕێگە گرتن لە زیارەتی کابە ٢٢١
قوڕەیش هەڕەشە لە کۆچکەران دەکات ٢٢٢
مۆڵەتدا بە شەڕکردن ٢٢٤
غەزاو سریەکانی پێش بەدر ٢٢٤

غەزای گەورەی بەدر

(یەکەم جەنگی یەکلاکەرەوەی ئیسلام)

هۆیەکانی غەزاکە ٢٢٢
هێزی سوپای ئیسلام و دابەشکردنی سەرکردایەتیەکان ٢٢٢
سوپای ئیسلام بەرەو بەدر دەجوڵێت ٢٢٣
جارێدەرێک لە مەککەدا ٢٢٤
خەڵکی مەککە خۆیان ساز دەکەن بۆ شەڕ ٢٢٤
ژمارەی سوپای مەککە ٢٢٤

Preview sample - page 6 of 14 - Soran University Academic Digital Library

گیروگرفتی هۆزەکانی (بنی بکر) ٢٣٥
سوپای مەککە دەکەوێتە جوولە ٢٣٥
کاروانەکە دەربازدەبێت ٢٣٥
بڕیاردانی سوپای مەککە بەگەڕانەوەو دروست بوونی دووبەرەکی تیایدا ٢٣٦
تەنگاوبی هەڵوێستی سوپای نیسلامی ٢٣٦
نە نجومەنی ڕاوێژکاریی ٢٣٧
سوپای نیسلام دڕێژە بە ڕۆشتنی دەدات ٢٣٨
پێغەمبەر ﷺ هەڵدەستێت بە پرۆسەیەکی دیدەوانی ٢٣٩
بەدەستخستنی گرنگترین زانیاری لەبارەی سوپاکەی مەککەوە ٢٤٠
باران بارین ٢٤١
سوپای نیسلامیی پێشڕوی دەکات بۆ گرنگترین خانە سەربازیەکان ٢٤١
بنکەی سەرکردایەتی ٢٤١
سازدانی سوپاکەو بەسەربردنی شەو ٢٤٢
سوپای مەککە لە مەیدانی شەڕداو کەوتنەودی دووبەرەکی لەناویاندا ٢٤٣
هەردوو سوپاکە لە یەکتر دەردەکەوێن ٢٤٥
کاتی سفرو یەکەمین سووتەمەنی جەنگ ٢٤٦
شەڕەشمێر ٢٤٦
شالاوی گشتی ٢٤٧
پێغەمبەر ﷺ لە خوا دەپارێتەوە ٢٤٨
دابەزینی فریشتەکان ٢٤٨
هێرشی دژەوانە ٢٤٩
نیبلیس لە گۆڕەپانی جەنگ پاشەکشە دەکات ٢٥٠
شکستی کەمەر شکێن ٢٥١
مانەودی (ابو جهل) ٢٥١
کوژرانی (ابو جهل) ٢٥١
چەند دیمەنێکی نیمانیی لەو جەنگەدا ٢٥٣
تەرمەکانی هەردوولا ٢٥٧
مەککە هەوانی ژێرکەوتنەکەی پێ دەگات ٢٥٨
مەدینە هەوانی سەرکەوتنی پێدەگات ٢٦٠
سوپاکەی پێغەمبەر ﷺ بەرەو مەدینە بەرێ دەکەوێت ٢٦١
شانەکانی پیرۆزبایی ٢٦٢
مەسەلەی دیلەکان ٢٦٣
قورنان لەبارەی شەڕەکەوە دەدوێت ٢٦٥
چالاکی سەربازی لەنێوان بەدرو نوحوددا ٢٦٧
غەزای (بنی سلیم) لە (کدر)دا ٢٦٨
پیلانێك بۆ تیرۆر کردنی پێغەمبەر ﷺ ٢٦٩
غەزای (بنو قینقاع) ٢٧١

Preview sample - page 7 of 14 - Soran University Academic Digital Library

نموونەیەك لە فرتوفێڵی جولەكە ٢٧١
بنی قینقاع) پەیمان دەشكێنن
نابلوقەدان و خۆبەدەستەودان و دەركردن
غەزای قەلات (سویق) ٢٧٣
غەزای (ذي أمر) ٢٧٥
كوشتنی (كعب)ی كوڕی (أشرف) ٢٧٦
غەزای (بحران) ٢٧٧
سریەی (زید)ی كوڕی (حارثة) ٢٧٧
(غەزای ئوحود) و خۆ ئامادەكردنی قورەیش بۆ شەڕی تۆڵەسێنی ٢٨٢
ژمارەو سەركردایەتی سوپای قورەیش ٢٨٢
سوپای مەككە دەكەوێتە جوڵە ٢٨٤
هەواڵگریەكانی پێغەمبەر ﷺ ٢٨٥
خۆئامادە كردنی موسوڵمانان بۆ حاڵەتی ئاكاو ٢٨٥
سوپای مەككە بەرەو قەڵاكانی مەدینە دەكەوێتە ڕێ ٢٨٦
نە نجومەنی ڕاوێژكاریی پێكهات بۆ دانانی نەخشەی بەرگریی كردن ٢٨٦
بەش بەشكردنی سوپای ئیسلام و دەرچوونی بۆ مەیدانی جەنگ ٢٨٦
نمایش كردنی سوپاكە ٢٨٧
مانەوە لەنێوان ئوحودو مەدینەدا ٢٨٨
یاخی بوونی (عبدالله)ی كوڕی (أبی)و هاوڕێكانی ٢٨٩
پاشماوەی سوپای ئیسلام بەرەو ئوحود ٢٩٠
نەخشەی بەرگری ٢٩٠
پێغەمبەر ﷺ گیانی نازایەتی دەكا بەبەری سوپاكەیدا ٢٩٢
ڕێكخستنی سوپاكەی مەككە ٢٩٢
مانۆڕێكی سیاسیانە لەلایەن قورەیشەوە ٢٩٤
هەوڵەكانی ژنانی قورەیش لە دڵ گەرم كردندا ٢٩٥
یەكەم سووتەمەنی جەنگەگە ٢٩٦
گەرم بوونی جەنگ لە دەوری ئاڵا هەڵگرەكەو لەناوبردنی ٢٩٦
شەڕ لە شوێنەكانی تردا ٢٩٧
كوژرانی شێری خوا (حمزە)ی كوڕی (عبدالمطلب) ٢٩٨
باڵادەست بوون بەسەر ڕەوشەكەدا ٢٩٩
لەئامێزی ژنەوە بۆ ناو بریسكەی شمشێرو ڕم ٣٠٠
پشكی تیرهاوێژەكان لە شەڕەكەدا ٣٠٠
شكست خواردنی سوپای موشریكان ٣٠١
هەڵە گەورەكەی تیرهاوێژان ٣٠١
(خالید)ی كوڕی (ولید) هەڵدەستێ بە نابلوقەدانی سوپای ئیسلامی ٣٠٢
هەڵوێستی نەبەردانەی پێغەمبەر ﷺ لە بەردەم نابلوقەكەدا ٣٠٣
پەرتەوازەبوونی موسوڵمانەكان لەمەیدانی شەڕدا ٣٠٣
..... ٣٠٤

Preview sample - page 8 of 14 - Soran University Academic Digital Library

گەرم بوونی شەڕ بەدەوری پێغەمبەردا ﷺ ٣٠٦
ناخۆشترین کات لە ژیانی پێغەمبەردا ﷺ ٣٠٧
سەرەتای کۆبوونەوەی هاوەڵان بەدەوری پێغەمبەر ﷺ ٣١٠
زیادبوونی فشاری موشریکان ٣١١
قارەمانێتی کەم وێنە ٣١٢
بلاوبوونەوەی هەواڵی شەهید بوونی پێغەمبەر ﷺ و کاریگەریی لەسەر جەنگەکە ٣١٤
پێغەمبەر ﷺ بەردەوامە لە جەنگ و هەڵوێستەکەی وەرگرتەوە ٣١٤
کوژرانی (أبی) کوڕی (خلف) ٣١٥
(طلحة) پێغەمبەر ﷺ هەڵدەستێنێتەوە ٣١٦
دوا هێرشی موشریکان ٣١٦
شێواندنی جەستەی شەهیدەکان ٣١٧
رادەی نامادەیی پاڵەوانە موسوڵمانەکان بۆ شەڕکردن تا کۆتایی جەنگەکە ٣١٧
پاش گەیشتنی پێغەمبەر ﷺ بەلا پاڵی شاخەکە ٣١٨
خۆشحاڵبوونی (أبو سفیان) دوای جەنگەکە و قسەکردنی لەگەڵ عومەردا ٣١٩
بەڵێنی بەیەکگەیشتنەوە لە بەدردا ٣٢٠
دڵنیابوون لە هەڵوێستی موشریکان ٣٢٠
گەڕان بەدوای شەهیدو بریندارەکاندا ٣٢١
کۆکردنەوەی شەهیدەکان و نەسپەردەکردنیان ٣٢٢
پێغەمبەر ﷺ وەسف و سەنای خوا دەکات و دەپارێتەوە ٣٢٤
گەڕانەوە بۆ مەدینەو هەڵوێستی پڕ لە خۆشەویستی و بۆ خوا بوون ٣٢٤
پێغەمبەر ﷺ دەگاتەوە مەدینە ٣٢٦
ژمارەی کوژراوانی هەردوولا ٣٢٦
حاڵەتی نائاسایی لەناو مەدینەدا ٣٢٦
غەزای (حمراء الأسد) ٣٢٧
قورئان لەبارەی جەنگەکەوە دەدوێ ٣٣٢
حیکمەت و وانەکانی جەنگی ئوحود ٣٣٣
سریەو نێررراوەکان نێوان (ئوحود) و (ئەحزاب) ٣٣٤
سریەی (ابو سلمه) ٣٣٥
ناردنی (عبدالله ی کوڕی (أنیس) ٣٣٥
شاندەکانی (رەجیع) ٣٣٦
کارەساتی بیری (معونه) ٣٣٨
غەزای (بنوالنضیر) ٣٤٠
غەزای نەجد ٣٤٤
غەزای بەدری دووەم ٣٤٦
غەزای دومه الجندل ٣٤٧
غەزای ئەحزاب ٣٤٨
غەزای (بنو قریظة) ٣٦٢

Preview sample - page 9 of 14 - Soran University Academic Digital Library

چالاکی سەربازی دوای نەو جەنگە
کوژرانی (سلام)ی کوڕی (ابی الحقیق) ٣٦٩
سریەی (محمد)ی کوڕی (مسلمە) ٣٧١
غەزای (بنو لحیان) ٣٧٢
بە بەردەوامی ناردنی مەفرەزەو سریەکان ٣٧٣
غەزای (بنو المصطلق) یان (مریسیع) ٣٧٣
رۆڵی دووڕووان پێش غەزای (بني المصطلق)دا ٣٧٦
١ـ گوتەی دووڕووان : ﴿ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ ﴾ ٣٧٨
٢ـ ڕووداوی هەڵبەستنەکە (حادثة الافك) ٣٨٢
ناردنی مەفرەزەو (سریە) دوای غەزای (المریسیع) ٣٨٤
٣٨٧

ڕووداوی حودەیبیە

هۆی عەمرە کردنی حودەیبیە .....
خۆکۆکردنەوەی موسوڵمانان ٣٩٠
موسڵمانان بەرەو مەککە دەجوڵێن ٣٩٠
هەوڵدانی قورەیش بۆ ڕێگەگرتن لە موسوڵمان ٣٩٠
ڕێگە گۆڕین هەوڵی خۆلادان لە شەڕی خوێناوی ٣٩١
(بدیل) دەکەوێتە نێوان پێغەمبەر ﷺ و قورەیشەوە ٣٩١
شاندەکانی قورەیش ٣٩٢
﴿ هُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ﴾ ٣٩٢
شاندی (عثمان)ی کوڕی (عفان) بۆلای قورەیش ٣٩٤
هەواڵی شەهید کردنی (عثمان)و بەیعەتی رضوان ٣٩٥
بەستنی پەیمانی ناشتبوونەوەو بەندەکانی ٣٩٥
گێڕانەوەی (ابی جندل) ٣٩٦
قوربانی کردن و سەرتاشین و بۆ خۆکردنەوە لە عومرە ٣٩٨
نەگێڕانەوەی ژنانی کۆچکەر ٣٩٨
چی لە بەندەکانی پەیماننامەکە هاتە کایەوە ٣٩٩
خەمداگرتنی موسوڵمانەکان و گفتوگۆی (عمر) لەگەڵ پێغەمبەردا ﷺ ٤٠٠
چارەسەر بوونی قەیرانی ژێر دەستەکان ٤٠٢
موسوڵمان بوونی پاڵەوانانی قورەیش ٤٠٣
٤٠٤

قۆناغی دووەم :

هەنگاوێکی نوێ ٤٠٥
نامە نووسین بۆ پادشاو میرەکان ٤٠٧
١ـ نامە بۆ (نەجاشی) پادشای (حەبەشە) ٤٠٧
٢ـ نامە بۆ (مقوقس) پادشای (مصر) ٤١٠
٣ـ نامە بۆ (کیسرا) پادشای (فارسەکان) ٤١٢
٤ـ نامە بۆ (قەیسەر) پاشای (ڕۆمەکان) ٤١٣

Preview sample - page 10 of 14 - Soran University Academic Digital Library

٥ـ نامه بۆ (منذر ای کوڕی (ساوی) ٤١٧
٦ـ نامه بۆ (هوذة ای کوڕی (علی) سەرۆکی (یەمامە) ٤١٨
٧ـ نامه بۆ (حارث) کوڕی (أبی شمر ای (غسانی) گەوردی (دیمەشق) ٤١٩
٨ـ نامه بۆ پادشای (عومان) ٤١٩

چالاکی سەربازیی پاش پەیمانی حودەیبیە

غەزای (غابە) یان غەزای (ذي القرد) ٤٢٣
غەزای (خەیبەر) و (وادی القری) ٤٢٥
هۆی غەزاکە ٤٢٥
دەرچوون بەرەو خەیبەر ٤٢٦
ژمارەی سوپای ئیسلامیی ٤٢٦
پەیوەندی کردنی دوورووان بە جولەکەوە ٤٢٧
ڕێگەی چوون بەرەو خەیبەر ٤٢٧
چەند ڕووداوێك لە ڕێگەدا ٤٢٨
سوپای ئیسلامیی بەرەو شوراکانی خەیبەر ٤٢٩
خۆسازدان بۆ شەڕو قەڵاکانی خەیبەر ٤٣٠
دەست پێکردنی شەڕو ڕزگار کرتنی قەڵای (ناعم) ٤٣١
ڕزگارکردنی قەڵای (صعب ای کوڕی (معاذ) ٤٣٢
فەتح کردنی قەڵای (زبیر) ٤٣٣
فەتح کردنی (أبی) ٤٣٤
فەتح کردنی (نزار) ٤٣٤
فەتح کردنی بەشی دووەمی قەڵاکانی خەیبەر ٤٣٥
دانوستان ٤٣٥
کوشتنی (ابن أبی الحقیق) لەسەر پەیمانشکێنی ٤٣٦
دابەشکردنی دەستکەوتەکانی شەڕ ٤٣٧
گەڕانەوەی (جعفر ای (کوڕی (أبي طالب) و نەشعەریەکان ٤٣٨
مارەکردنی (صفیە) ٤٣٩
باسی مەڕە ژەهراویەکە ٤٣٩
کۆڕاوانی هەردوولا لە شەڕەکانی خەیبەردا ٤٤٠
فەدەك ٤٤٠
(وادی القری) ٤٤١
تەیماء ٤٤٢
گەڕانەوە بۆ مەدینە ٤٤٢
سریەی (ابان ای کوڕی (سعید) ٤٤٣

پاشماوەی سریە و غەزاکانی ساڵی حەوتەم

غەزای (ذات الرقاع) ٤٤٤
عومرەی قەزا کردنەوە ٤٤٩

Preview sample - page 11 of 14 - Soran University Academic Digital Library

جەنگی (مؤتة) ٥٥٢
هۆی جەنگەکە ٥٥٢
مەڕەکانی سوپاو ڕاسپاردەی پێغەمبەر ﷺ بۆیان ٥٥٣
مالئاوایی کردن لە سوپای ئیسلامیی و گریانی (ابن رواحه) ٥٥٣
بەجۆلە کەوتنی سوپای ئیسلامیی و لە پڕدا کەوتن بەسەر بارێکی ترسناکدا ٥٥٣
لە نجومەنی ڕاوێژکاریی (معان) ٥٥٥
سوپای ئیسلام بەڕوو لای دوژمن دەجوڵێت ٥٥٥
سەرەتای جەنگ و کوژرانی بەدوای یەکدا هاتنی سەرکردەکان ٥٥٥
ئالاکە بەدەستی شمشێرێکی خوداوە ٥٥٦
کۆتایی جەنگەکە ٥٥٧
شەڕی پاشەکشە ٥٥٧
کوژڕاوانی هەردوولا ٥٥٨
کاریگەری جەنگەکە ٥٥٨
سریەی (ذات السلاسل) ٥٥٩
سریەی (ابی قتاده) بۆ (خضرة) ٥٦٠
غەزای فەتحی مەککە ٥٦١
هۆی غەزاکە ٥٦١
(ابو سفیان) دەچێ بۆ مەدینە بۆ تازەکردنەوەی سوڵحەکە ٥٦٣
خۆ سازدان بۆ غەزاکە و هەوڵی ناشکرانەکردنی ٥٦٦
سوپای ئیسلامیی بەڕوو مەککە دەڕوات ٥٦٨
سوپای ئیسلامیی لە (مرالظهران) دادەبەزێ ٥٦٩
(ابو سفیان) لەبەردەم پێغەمبەری خوادا ﷺ ٥٦٩
سوپای ئیسلامیی (مر الظهران) بەجێدەهێڵێت بەڕوو مەککە ٥٧١
قوربیش لەناکاودا بەهاتنی سوپای ئیسلام دەزانێت ٥٧٣
سوپای ئیسلام دەگاتە (ذي طوی) ٥٧٤
سوپای ئیسلام دەڕواتە ناو مەککەوە ٥٧٤
پێغەمبەر ﷺ دەڕواتە مزگەوتی حەرام و لە بت پاکی دەکاتەوە ٥٧٥
پێغەمبەر ﷺ لە کابەدا نوێژ دەکات و لەبەردەم قوربیشدا وتار دەخوێنێتەوە ٥٧٥
﴿ لَاتَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ ﴾ ٥٧٦
کلیلی بەیت دەدرێتەوە بە خەڵکەکەی ٥٧٦
(بیلال) لە سەربانی کابەی پیرۆز بانگ دەدات ٥٧٧
نوێژی سەرکەوتن یان نوێژی شوکرانە ٥٧٧
. حەڵاڵ کردنی خوێنی چەند پیاوێکی تاوانبار ٥٧٨
موسوڵمان بوونی (صفوان ی کوڕی (أمیه) و (فضالة ی کوڕی (عمیر) ٥٧٩
وتاردەکەی پێغەمبەر ﷺ لە ڕۆژی دووەمی فەتحدا ٥٨٠
خەمخواردنی نەنساریەکان بۆ مانەوەی پێغەمبەر ﷺ لە مەککەدا ٥٨٠
بەیعەت وەرگرتن ٥٨١

Preview sample - page 12 of 14 - Soran University Academic Digital Library

مانەوەی لە مەککەداو کارکردنی تێیدا ٤٨٣
سریە و نێررانەکان ٤٨٣

فۆناغی سێیەم

غەزای حونەین ٤٨٧
کەوتنە ڕێی دوژمن و دابەزینیان لە (أوطاس) ٤٨٧
شارەزایەکی جەنگ ڕای فەرماندەی گشتی پەسەند ناکات ٤٨٧
سیخوڕەکانی دوژمن ٤٨٨
چاودێرەکانی پێغەمبەر ﷺ ٤٨٨
پێغەمبەر ﷺ مەککە بەجێ دەهێڵێت و دەڕوات بۆ (حنین) ٤٨٩
تێرهاوێژان شاڵاوی ناکاو دەهێنن ٤٩٠
گەڕانەوەی موسوڵمانەکان و گەرم بوونەوەی شەڕ ٤٩١
شکستهێنان و ڕووخانی دوژمن ٤٩١
دەستکەوتەکان ٤٩٢
غەزای (طائف) ٤٩٢
دابەشکردنی غەنیمەت لە (جعرانە) ٤٩٥
نەنسارەکان دەڕۆنە خزمەت پێغەمبەر ٤٩٦
هاتنەوەی وەفدی (هوازن) ٤٩٨
عومرە کردن و گەڕانەوە بۆ مەدینە ٥٠٠
ناردنی سریەکان دوای گەڕانەوە لەغەزای فەتحی مەککە ٥٠١
بڕوادان ٥٠١
سریەکان ٥٠٢
غەزای (تەبوک) لە ڕەجەبی ساڵی (٩)ی کۆچیدا ٥٠٧
هۆی غەزاکە ٥٠٧
هەواڵی خۆسازدانی ڕۆم و (غسان)یەکان ٥٠٨
هەواڵە تایبەتەکان لەبارەی خۆسازدانی ڕۆمەکان و غەسانەوە ٥٠٩
زیاتر بوونی مەترسی و هەڵوێستەکە ٥١٠
پێغەمبەر بڕیارێکی یەکلایی دەدات ٥١٠
ڕاگەیاندنی خۆسازدان بۆ شەڕی ڕۆم ٥١١
موسوڵمانەکان پێشبڕکێ دەکەن لە خۆ ئامادە کردندا ٥١١
سوپای نیسلام بەرەو تەبوک دەڕوات ٥١٢
سوپای نیسلام لەناو تەبوکدا ٥١٤
گەڕانەوە بۆ مەدینە ٥١٦
دواکەوتووەکان ٥١٧
ئاسەواری غەزاکە ٥١٩
دابەزینی قورئان لەبارەی ئاوەڕۆکی جەنگەکەوە ٥١٩
هەندێ لە ڕووداوە گرنگەکانی ئەو ساڵە ٥٢٠

Preview sample - page 13 of 14 - Soran University Academic Digital Library

حەجکردنی (ئەبوبکر) ﷺ
سەرپۆرەیەک بەسەر غەزاکاندا ۵۳۰
خەڵک بە گۆمەڵ دێنە ناو ئایینی خواوە ۵۳۲
وەفدەکان ۵۳۵
سەرکەوتن و کاریگەرێتی بانگەوازی ئیسلامیی ۵۳۶
حەجی ماڵئاوایی ۵۳۹
دووایین نێررراو ۵۴۲
۵۴۹

گەڕانەوە بەرەو لای خواوەند

پێشهاتەکانی ماڵئاوایی
سەرەتای نەخۆشکەوتن ۵۵۰
دوا هەفتە ۵۵۱
پێنج ڕۆژ پێش وەفات کردنی پێغەمبەر ۵۵۱
پێش چوار ڕۆژ ۵۵۱
پێش ڕۆژێک یان دوو ڕۆژ ۵۵۲
پێش ڕۆژێک ۵۵۴
۵۵۴
دوا ڕۆژەکانی تەمەنی پێغەمبەر ۵۵۵
گیانەڵای سەرە مەرگ ۵۵۶
دابارینی خەمەکان بەسەر هاوەڵاندا ۵۵۷
هەڵوێستی عومەر ۵۵۷
هەڵوێستی ئەبوبەکر ۵۵۸
شۆردن و کفن کردن و ماڵئاوایی لەجەستەی پیرۆزی بەرەو خاک ۵۵۹
مانی پێغەمبەر ﷺ ۵۶۰
شێوازو ڕەوشتی پێغەمبەر ۵۶۸
جوانیی پەیکەرو شێواز ۵۶۸
تەواویی دڵ و دەروون و بەها ڕەوشتیەکانی ۵۷۲
سەرچاوەکان ۵۷۹
فەرهەنگۆکی کتێبەکە ۵۸۲

Preview sample - page 14 of 14 - Soran University Academic Digital Library